

คู่มือการเขียนเล่มประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขต

การประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขต จัดขึ้นเพื่อคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการที่ดี มีความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนให้วิสาหกิจชุมชนอื่นหรือผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ ซึ่งทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยในการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขต แบ่งการพิจารณาคัดเลือกเป็น ๒ รอบ คือ รอบพิจารณารูปเล่มผลการดำเนินงาน และรอบลงพื้นที่จริง เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการตัดสินการประกวด โดยรอบพิจารณารูปเล่มจะคัดเลือกเล่มผลงานการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด จาก ๑๗ เล่ม ให้เหลือเพียง ๓ เล่ม จากนั้นลงพื้นที่เพื่อพิจารณาคัดเลือกทั้ง ๓ จังหวัด ซึ่งจากการพิจารณารูปเล่มของคณะกรรมการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขตที่ผ่านมา พบว่า การเขียนเล่มประกวดวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ทางจังหวัดยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประกวด ทำให้ในรอบพิจารณารูปเล่มจังหวัดเสียโอกาสในการได้รับการคัดเลือกผลงานให้เข้ารอบต่อไป

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้จัดทำคู่มือการเขียนเล่มประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขตขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการประกวดรวบรวมและเรียบเรียงรูปเล่มผลงานวิสาหกิจชุมชน เพื่อเข้ารับการคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับเขตให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัดต่อไป

หลักเกณฑ์การประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ปี ๒๕๖๗

คุณสมบัติของวิสาหกิจชุมชนที่มีสิทธิ์เข้าร่วมการประกวด

๑. วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันประกาศรับสมัคร และต้องผ่านการประเมินศักยภาพครั้งล่าสุดไม่เกิน ๒ ปี อยู่ในระดับดี
๒. มีข้อมูลการประกอบการย้อนหลังให้คณะกรรมการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นตรวจสอบได้ เป็นเวลาอย่างน้อย ๓ ปี นับตั้งแต่วันประกาศรับสมัคร เช่น ๑) รายงานการประชุม ๒) ข้อมูลด้านการบัญชี และ ๓) แผนและผลการประกอบกิจการ เป็นต้น (ตรวจเอกสาร)
๓. การประกอบกิจการต้องดำเนินงานโดยคณะบุคคลในชุมชน และสอดคล้องกับศักยภาพ บริบทของชุมชน หรือแผนชุมชน
๔. มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (แสดงให้เห็นการเชื่อมโยง BCG Model (ถ้ามี))

หลักเกณฑ์ในการตัดสิน

ประกอบด้วย ๕ หมวด รวม ๑๐๐ คะแนน คือ

๑. ความคิดริเริ่ม	๑๐ คะแนน
(แสดงให้เห็นในเชิงประจักษ์ว่า วิสาหกิจชุมชนก่อตั้งขึ้นจากปัญหาใด และส่งผลดีต่อชุมชน)	
๒. ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน	๓๕ คะแนน
๓. บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน	๒๕ คะแนน
๔. ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน	๑๕ คะแนน
๕. การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์	๑๕ คะแนน
และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	

หมายเหตุ

๑. วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดฯ ครั้งนี้ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๖๐ คะแนน และวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการตัดสินให้ได้รับรางวัลชนะเลิศในทุกระดับ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๙๐ คะแนน
๒. วิสาหกิจชุมชนที่ชนะเลิศการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับประเทศ และเคยได้รับพระราชทานโล่รางวัลในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญมาแล้ว ต้องเว้นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งต่อไป
๓. การตัดสินวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัล โดยคณะกรรมการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นทุกระดับ ให้ถือเป็นที่สุดและขอสงวนสิทธิ์ในการโต้แย้งหรืออุทธรณ์

รายละเอียดที่ในการพิจารณาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการตัดสินใจดังนี้

๑. ความคิดริเริ่ม (๑๐ คะแนน)

หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ แนวคิดในการสร้างโอกาส สร้างกิจกรรม เพื่อพัฒนา แก้ปัญหาของวิสาหกิจชุมชน ได้อย่างตรงประเด็น (ปัญหารุนแรงที่ทำให้คนต้องมารวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อรวมพลังในการขจัดปัญหาของตนเอง เช่น ความยากจน หนี้สิน ความเหลื่อมล้ำ ความเป็นธรรม ภัยธรรมชาติ เป็นต้น) มีความคิดริเริ่มในการสร้างกลยุทธ์เพื่อพัฒนาไปสู่สิ่งที่มุ่งหวัง ตอบสนองความต้องการของสมาชิกและสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพิ่มมูลค่า คุณค่า โดยมีความเหมาะสมกับศักยภาพและเงื่อนไขในพื้นที่ ได้แก่ ทุนทางสังคม ตลาด สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น

เป็นการวัดกระบวนการคิดของวิสาหกิจชุมชนซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่าสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่แท้จริงได้ สามารถอธิบายที่มาของการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล พิจารณาจากความคิดริเริ่มในเรื่อง ดังต่อไปนี้

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า การรวมกลุ่มของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกิดจากความต้องการในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ราคาผลผลิตตกต่ำ การใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ปัญหาความยากจน การมีหนี้สิน ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว หรือมีแนวคิดในการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนให้คงอยู่ตลอดไป และจากการรวมกลุ่มนี้ก่อให้เกิดผลดีกับชุมชนอย่างไร ทั้งในเรื่องของการเงิน สุขภาพ และความเป็นอยู่ ฯลฯ

๑.๑ ระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการเรียนรู้ในการรู้จักตนเอง เพื่อทราบศักยภาพและขีดจำกัดของชุมชน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากภายนอกอย่างเป็นระบบ

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตนเองอย่างไรบ้าง มีการวิเคราะห์ศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนหรือไม่ และใช้เครื่องมืออะไรในการวิเคราะห์ศักยภาพวิสาหกิจชุมชน เช่น ใช้แบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ปี ๒๕๖๒ หรือใช้ SWOT ในการวิเคราะห์วิสาหกิจชุมชน รวมทั้งอธิบายในเรื่องการเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนว่ามีกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติมจากภายนอกอย่างไรบ้าง เช่น สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีการเข้าร่วมการอบรมฯ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และการศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงมีแผนในการพัฒนาความรู้ให้แก่สมาชิกในด้านต่างๆ แต่ละปี กลุ่มได้มีการกำหนดและดำเนินการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่

๑.๒ การจัดการทุน เพื่อให้สามารถมีทุนในการประกอบการค้า ภายใต้เงื่อนไขของการพึ่งตนเองเป็นเบื้องต้น

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายที่มาของทุนว่าได้มาจากไหน เช่น ทุนที่วิสาหกิจชุมชนมีอยู่เดิม ทุนที่ได้มาจากการระดมหุ้นของสมาชิก โดยมีการระดมหุ้นจากสมาชิกจำนวนกี่ราย หุ้นละกี่บาท คนละไม่เกินกี่หุ้น รวมเป็นเงินจำนวนเท่าไร ทั้งนี้ การระดมหุ้นของสมาชิกเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน

๑.๓ การจัดระบบวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย เกื้อกูลกันตามฐานทรัพยากร ภูมิปัญญาหรือเงื่อนไขของท้องถิ่น

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายรายละเอียดของกิจกรรมที่วิสาหกิจชุมชนดำเนินการอยู่ว่า วิสาหกิจชุมชนดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง กิจกรรมไหนเป็นกิจกรรมหลักของวิสาหกิจชุมชน และกิจกรรมไหนเป็นกิจกรรมรอง โดยกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่มีความหลากหลาย เกื้อกูลกันกับทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างไร

๑.๔ การจัดระบบสวัสดิการที่ดีสำหรับสมาชิกและชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ สวัสดิการของสมาชิกและชุมชนที่ได้รับว่ามีอะไรบ้าง โดยการจัดสรรผลประโยชน์ ควรแบ่งเป็นร้อยละให้ชัดเจน เช่น จ่ายเงินคืนปันผล ค่าตอบแทนคณะกรรมการ กองทุนหมุนเวียน สวัสดิการวิสาหกิจชุมชน และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ส่วนสวัสดิการที่ให้แก่มหาชิกและชุมชน ควรครอบคลุมทั้ง บ้าน วัด โรงเรียน เช่น ถ้าสมาชิกเจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล มอบเงินให้ครั้งละ ๒๐๐ บาท พร้อมกระเช้าของขวัญ ร่วมทำบุญในกิจกรรมต่าง ๆ ที่วัดจัดขึ้น และมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน รวมทั้งร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับชุมชน

๑.๕ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความโดดเด่น และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือเพิ่มมูลค่าจากทรัพยากรทุน และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างไร และมีการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีความโดดเด่นและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างไร

ทั้งนี้ ในแต่ละหัวข้อควรมีรูปภาพประกอบด้วย (ถ้ามี)

๒. ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน (๓๕ คะแนน)

หมายถึง ความสามารถของกรรมการและสมาชิกในการบริหารจัดการ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง ไม่ว่าจะเป็นวิสาหกิจชุมชนระดับพื้นฐานหรือระดับก้าวหน้า เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน วิสาหกิจชุมชนต้องมีการบริหารจัดการครบ ๔ ด้าน การคัดเลือกพิจารณาจากรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละด้าน วิสาหกิจชุมชนดีเด่น ต้องมีการดำเนินการครบทุกด้าน ดังนี้

๒.๑ ด้านแผนการดำเนินงาน

(๑) มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทาง (วิสัยทัศน์) ที่มุ่งไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ให้ความเหมาะสมสอดคล้องกับเงื่อนไขของแต่ละวิสาหกิจชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อกำหนดเป้าหมายทิศทางการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนแล้วมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างไร

(๒) มีแผนการดำเนินงานและกิจกรรมหรือมีการประสานแผนกับหน่วยงานภาคีที่จะทำให้บรรลุตามวิสัยทัศน์

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดแผนการดำเนินงานและกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน ล่วงหน้า ๓ ปี รวมถึงข้อมูลการประสานแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคี ซึ่งสามารถแสดงเป็นตารางการดำเนินงานในแต่ละปี เพื่อความชัดเจนของข้อมูล โดยการวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมควรครอบคลุมทั้งในส่วนของคน สินค้า และการตลาด ดังนี้

๒.๑ การวางแผนด้านคน วิสาหกิจชุมชนมีการวางแผนในการส่งสมาชิกวิสาหกิจชุมชนไปอบรมเรื่องอะไร อบรมเมื่อไหร่ อบรมที่ไหน โดยการอบรมจะต้องมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนดำเนินการอยู่

๒.๒ การวางแผนด้านการตลาด วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดเป้าหมายการขยายตลาดอย่างไร เช่น ในปีที่ ๑ มีการส่งสินค้าให้กับร้านค้า จำนวน ๕ ร้าน ปีที่ ๒ และ ปีที่ ๓ ควรมีการขยายตลาดให้ได้จำนวนที่มากขึ้นตามลำดับ เพื่อแสดงถึงการเจริญเติบโตของกิจการวิสาหกิจชุมชน

๒.๓ การวางแผนด้านสินค้า วิสาหกิจชุมชนควรมีการกำหนดแผนในการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าแต่ละประเภทให้มากขึ้น เช่น ปีที่ ๑ มีสินค้า ๕ ชนิด ปีที่ ๒ มีสินค้า เพิ่มขึ้นเป็น ๗ ชนิด และปีที่ ๓ มีเพิ่มขึ้นเป็นสินค้า ๑๐ ชนิด

(๓) ลักษณะแผนการดำเนินงานและกิจกรรมที่มีเหตุผล สอดคล้อง เหมาะสมกับเงื่อนไขของชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่าวิสาหกิจชุมชนได้วางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมอะไรที่ สอดคล้องกับบริบทของชุมชนบ้าง

(๔) มีแผนควบคุมหรือแผนบริหารความเสี่ยง หรือมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

การเขียนอธิบาย วิสาหกิจชุมชนควรมีแผนควบคุมหรือบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านวัตถุดิบ ด้านการผลิต ด้านแรงงาน ด้านการตลาด ฯลฯ และต้องมีแผนเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

(๕) มีการทบทวนและปรับปรุงแผนให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการทบทวนและปรับปรุงแผนการดำเนินงาน อย่างไร ซึ่งอาจใช้วิธีการประชุมคณะกรรมการหรือสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เพื่อชี้แจงผลประกอบการ แผนการผลิต การตลาด และการขนส่ง รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

๒.๒ ด้านทรัพยากรและการเงิน

(๑) มีการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ให้แผนงานบรรลุตามที่กำหนด

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการวางแผนการดำเนินงานตั้งแต่การรับซื้อ วัตถุดิบจนถึงการขนส่ง วิสาหกิจชุมชนมีการนำวัตถุดิบมาใช้ได้ตามแผนที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร

(๒) ที่มาของเงินทุนและทรัพยากรมีความชัดเจน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายรายละเอียดแหล่งที่มาของเงินทุนและทรัพยากรให้ชัดเจนว่า มาจากไหนบ้าง เช่น ทรัพยากรที่มีอยู่เดิม ระดมทุนจากสมาชิก การกู้เงินจากธนาคาร หรือได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่เกิน ๒ : ๑ (ยกเว้นกรณีที่วิสาหกิจชุมชน เป็นสถาบันการเงิน)

(๓) การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพสูงสุด

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการนำวัตถุดิบและทรัพยากรที่อยู่มาใช้อย่าง ประหยัดและเกิดประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง อาจแสดงในรูปแบบของตาราง BCG Model ได้

๒.๓ ด้านระบบบัญชี

(๑) มีการบันทึกบัญชี

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำบันทึกบัญชีถูกต้องและอย่างเป็นระบบ มีการทำบัญชีทุกประเภท เช่น บัญชีรายรับ - รายจ่าย บัญชีออมทรัพย์ บัญชีเงินกู้ บัญชีคุมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สมุดบันทึกการผลิต เป็นต้น และควรทำทั้งในรูปแบบสมุดเล่มสีน้ำเงินและบันทึกในคอมพิวเตอร์

หมายเหตุ ควรมีรูปภาพและการบันทึกบัญชีแต่ละประเภทประกอบในหัวข้อนี้ด้วย

(๒) ดำเนินการปิดบัญชีได้ถูกต้อง ตามเวลา

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดวันปิดบัญชีในแต่ละปีที่ชัดเจน และตรงตามเวลาที่กำหนด เช่น กำหนดให้ปิดบัญชีทุก ๆ สิ้นปีปฏิทิน พร้อมทั้งมีการปันผลกำไรและปันผลหุ้นให้กับสมาชิกหลังปิดบัญชีภายใน ๓๐ วัน (ช่วงเดือนมกราคมของทุกปี) ส่วนการเบิกจ่ายจะดำเนินการโดยใช้คณะกรรมการ ๒ ใน ๓ คนที่มีอำนาจในการเบิกจ่าย เพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้

(๓) มีการสื่อสาร เปิดเผยข้อมูลการเงิน บัญชีอย่างสม่ำเสมอพิจารณาจากสินทรัพย์ เงินทุน หมุนเวียน หนี้สิน รายได้ กำไร ขาดทุน เงินปันผล

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลการเงินและบัญชีให้กับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการประชุมต่าง ๆ รวมทั้งมีการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน และงบกำไรขาดทุน ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องของสินทรัพย์ เงินทุน หมุนเวียน หนี้สิน รายได้ กำไร ขาดทุน และเงินปันผลของวิสาหกิจชุมชน

หมายเหตุ งบแสดงฐานะทางการเงิน และงบกำไรขาดทุน ต้องแสดงข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี และสามารถนำไปเป็นข้อมูลในส่วนของภาคผนวกได้

(๔) มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลบัญชี

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า มีการนำข้อมูลบัญชีของวิสาหกิจชุมชนที่ได้ในแต่ละปีไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอะไรบ้าง เช่น นำมาใช้ในการวางแผนการผลิต วางแผนการตลาด ฯลฯ

๒.๔ ด้านโครงสร้างและบทบาทหน้าที่

(๑) มีการกำหนดโครงสร้างที่เหมาะสมกับการประกอบ การ ตามความจำเป็นของแต่ละวิสาหกิจชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ชัดเจน โดยแสดงเป็นรูปแผนผังโครงสร้างคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน พร้อมข้อมูลรายชื่อสมาชิกทั้งหมดของวิสาหกิจชุมชน

หมายเหตุ ควรนำรูปภาพโครงสร้างคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนประกอบในหัวข้อนี้ด้วย

(๒) มีการบริหารจัดการคนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่

- มีการจัดเตรียมคนให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- คนที่ถูกกำหนดให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีการชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่รับทราบ
- ปริมาณงานที่มอบหมายแต่ละคนมีความเหมาะสม

การเขียนอธิบาย วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนตามความถนัด รวมทั้งมีการจัดเตรียมคนให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด และปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปริมาณงานมีความเหมาะสมกับแต่ละคน ซึ่งวิสาหกิจชุมชนได้มีการชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่รับทราบ

๒.๕ ด้านการกำหนดกฎระเบียบหรือข้อตกลง ข้อบังคับการอยู่ร่วมกัน

- (๑) มีกฎระเบียบหรือข้อตกลง ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการบริหาร
- (๒) กฎ ระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ถูกกำหนดโดยสมาชิก
- (๓) กฎ ระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ มีความชัดเจนและมีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(๔) มีระบบการควบคุมให้ปฏิบัติตามระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ที่กำหนดไว้

(๕) มีกฎระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ในการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน

การเขียนอธิบาย วิสาหกิจชุมชนควรนำข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดกฎระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ มาใส่เป็นรายละเอียดในหัวข้อนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากเป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนควรรับทราบและถือปฏิบัติร่วมกัน

หมายเหตุ สามารถนำข้อมูล กฎระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ไปอยู่ในส่วนของภาคผนวกด้านท้ายเล่มได้

๒.๖ ด้านการบริหารธุรกิจ

(๑) **ผลิตสินค้า/บริการตรงตามความต้องการของลูกค้า** (ลูกค้าหมายถึงผู้ที่ใช้สินค้า/บริการ อาจเป็นภายในครัวเรือน ชุมชน หรือลูกค้าภายนอก)

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการวางแผนการผลิตสินค้าอย่างไร ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค หรือตัวแทนที่รับสินค้าไปจำหน่ายหรือไม่ อย่างไร

(๒) **สินค้า/บริการมีคุณภาพ โดยมีการตรวจสอบควบคุมอย่างสม่ำเสมอ**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า สินค้าของวิสาหกิจชุมชนมีคุณภาพ ได้มาตรฐานรับรองอะไรบ้าง และมีระบบการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพสินค้าอย่างไร

(๓) **มีฐานคิดในการกำหนดราคาอย่างมีเหตุผล**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีหลักในการคิดราคาสินค้าแต่ละชนิดอย่างไร **โดยฐานการกำหนดราคาสินค้าดูจาก** ค่าต้นทุนวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์ ค่าแรงงาน ค่าสาธารณูปโภค และอื่น ๆ หรือมีการกำหนดราคาขายส่ง และราคาขายปลีกอย่างไร

(๔) **มีการกำหนดปริมาณการผลิตสินค้า/บริการที่เหมาะสมมีความสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดปริมาณการผลิตสินค้าที่ผลิต และจำหน่ายอย่างไรบ้าง เพื่อให้มีความเหมาะสมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๕) **มีเป้าหมายตลาดชัดเจน และสามารถบริหารการกระจายสินค้าและบริการสู่ตลาดที่กำหนดไว้ได้**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดเป้าหมายตลาดในการจำหน่ายสินค้าแต่ละแห่งให้ชัดเจน และมีการวางแผนการกระจายสินค้าสู่ตลาดเป้าหมายอย่างไรบ้าง

(๖) **มีการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านต่าง ๆ**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการดำเนินงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถาบันการศึกษาอย่างไรบ้าง ทั้งในเรื่องของการผลิต และการตลาด

(๗) **มีการจัดสรรกำไร สวัสดิการและผลตอบแทนแก่สมาชิกกรรมการ ชุมชนและสังคม**

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ สวัสดิการของสมาชิกและชุมชนที่ได้รับว่ามีอะไรบ้าง โดยการจัดสรรผลประโยชน์ ควรแบ่งเป็นร้อยละให้ชัดเจน เช่น จ่ายเงินคืนปันผล ค่าตอบแทนคณะกรรมการ กองทุนหมุนเวียน สวัสดิการกลุ่ม และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ส่วนสวัสดิการที่ให้แก่สมาชิกและชุมชน ควรครอบคลุมทั้ง บ้าน วัด โรงเรียน เช่น ถ้าสมาชิกเจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล มีการมอบกระเช้าของขวัญ ร่วมทำบุญในกิจกรรมต่าง ๆ ที่วัดจัดขึ้น และมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน รวมทั้งร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับชุมชน

๒.๗ ด้านการจัดการข้อมูล

(๑) มีการรวบรวมข้อมูลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สะดวกในการใช้งาน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น มีการจัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ทั้งรายรับ - รายจ่าย ข้อมูลการผลิต ออเดอร์การสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ โดยจัดทำไว้เป็นรูปเล่มและคอมพิวเตอร์ โดยจัดเก็บรูปเล่มไว้ในตู้เก็บเอกสาร เพื่อความสะดวกในการใช้งานแก่คณะกรรมการและสมาชิก ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

(๒) ข้อมูลมีคุณภาพ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัย เป็นปัจจุบัน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า ข้อมูลต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนได้จัดทำไว้ในคอมพิวเตอร์และเอกสารรูปเล่มมีคุณภาพ มีความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบันอย่างไร เช่น ข้อมูลด้านบัญชีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือในเรื่องการทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ดังนั้น ข้อมูลก็จะมีคุณภาพ ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ

(๓) มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่จัดเก็บอย่างต่อเนื่อง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า มีการนำข้อมูลต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนที่ได้จัดเก็บมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอะไรบ้าง เช่น นำมาใช้ในการวางแผนการผลิต วางแผนการตลาด ฯลฯ

๒.๘ ด้านการสื่อสาร

(๑) มีการสื่อสารภายในวิสาหกิจชุมชนสมาชิกและเครือข่าย

- มีระบบ / วิธีการสื่อสาร เช่น ประชุม อบรม
- มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายวิธีการที่วิสาหกิจชุมชนใช้ในการสื่อสารภายในกับกลุ่มสมาชิกและเครือข่ายด้วยวิธีไหน เช่น การตั้งไลน์กลุ่มเพื่อใช้ในการแจ้งข่าวสารหรือข้อมูลต่อนานภายในกลุ่ม, การใช้หอกระจายข่าวในการประกาศเชิญชวนและนัดหมายการประชุมวิสาหกิจชุมชนฯ, ประชาสัมพันธ์เรื่องต่างๆ ผ่านวิทยุ และการจัดทำเอกสารแผ่นพับ

(๒) มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอก

- มีระบบ / วิธีการสื่อสาร เช่น การประชาสัมพันธ์
- มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายวิธีการที่วิสาหกิจชุมชนใช้ในการสื่อสารกับบุคคลภายนอกด้วยวิธีไหน เช่น ประชาสัมพันธ์ด้านต่างๆ ผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น, การทำสื่อประชาสัมพันธ์ทางนิตยสาร, สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อทางโทรทัศน์

๒.๙ ด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการประเมินการเป็นที่ยอมรับของวิสาหกิจชุมชน ต่อชุมชนนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชน เน้นการช่วยขับเคลื่อน ช่วยผลักดัน หรือทำให้เป็นที่สนใจของ อปท.

(๑) อปท.มีแผนงาน งบประมาณที่ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนได้รับงบประมาณการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอะไรบ้าง โดยสามารถจัดทำเป็นตารางสรุปการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปีได้

(๒) อปท.มีการอำนวยความสะดวกแก่วิสาหกิจชุมชน เช่น การให้ใช้ที่ดิน โรงเรือน เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนได้รับการอำนวยความสะดวกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดบ้าง เช่น การให้ใช้ที่ดิน ห้องประชุม โรงเรือน เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน

(๓) อปท.ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้แก่วิสาหกิจชุมชน เช่น จัดฝึกอบรม ศึกษาดูงาน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดฝึกอบรมเรื่องอะไรให้กับวิสาหกิจชุมชน และพาสมาชิกวิสาหกิจชุมชนไปศึกษาดูงานที่ไหนบ้าง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน โดยสามารถเขียนอธิบายเป็นตารางได้

(๔) อปท.มีการประชาสัมพันธ์ผลงานให้วิสาหกิจชุมชน สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จัก ประกาศยกย่องเชิดชู ให้คุณค่าแก่วิสาหกิจชุมชน เช่น เป็นสโลแกนประจำท้องถิ่น

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการประชาสัมพันธ์ผลงาน และสร้างชื่อเสียงให้วิสาหกิจชุมชนเป็นที่รู้จักแก่คนภายนอกอย่างไร

๓. บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน (๒๕ คะแนน)

หมายถึง การที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การเรียนรู้ การตัดสินใจมารวมตัวกัน เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง (จุดกำเนิดของวิสาหกิจชุมชน คือ การรวมตัวกันของคนเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง) การตัดสินใจในการบริหารจัดการทุกขั้นตอน จนถึงกำหนดในการจัดสรรรายได้ หรือผลกำไร เพื่อเป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน การส่งเสริมการพัฒนาตนเองของสมาชิก การพิจารณาวิสาหกิจชุมชนดีเด่น พิจารณาจาก

๓.๑ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

(๑) ร่วมกันคิดและกำหนดวิสัยทัศน์

(๒) การร่วมวิเคราะห์ วางแผน การรวมวิสาหกิจชุมชนกันทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง

(๓) การร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม ทั้งด้านธุรกิจการประกอบการและด้านสังคม

(๔) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน

(๕) ร่วมรับผิดชอบต่อผลการกระทำ รับประโยชน์ร่วมกันเช่น การแบ่งผลกำไร การจัดสวัสดิการ

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทุกคนร่วมกันคิดและกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมวิเคราะห์ วางแผน ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน ร่วมรับผิดชอบต่อผลการกระทำ และรับประโยชน์ร่วมกัน

๓.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมาชิก

(๑) ร่วมกันคิด เสนอความเห็นในการหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของสมาชิก

(๒) ร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองของสมาชิก

(๓) ร่วมกันสนับสนุนให้สมาชิกได้รับการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่กำหนด

(๔) ร่วมประเมินผลการพัฒนาตนเองของสมาชิก

(๕) ร่วมแก้ไขปัญหาการพัฒนาตนเองของสมาชิก

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาตนเอง โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการร่วมกันคิด เสนอความเห็นในการหาความรู้ วางแผน กำหนดแนวทาง สนับสนุนให้สมาชิกร่วมประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาการพัฒนาตนเองของสมาชิก

๔. ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน (๑๕ คะแนน)

หมายถึง ความเจริญเติบโต ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของสมาชิก เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันมีความหลากหลาย เชื่อมโยง เกื้อกูลกัน ส่งผลให้เกิดการลดความเสี่ยงในการประกอบการ ตอบสนองความต้องการสร้างความพอใจและความสุขให้สมาชิก ทำให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นในสถาบันและสร้างความมั่นใจของสมาชิกในการดำเนินการร่วมกับวิสาหกิจชุมชนต่อไป ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคง เข้มแข็งและยั่งยืน (ทั้งนี้ รายได้หรือกำไรของวิสาหกิจชุมชนจะเพิ่มขึ้นทุกปีหรือไม่ ไม่ใช่เรื่องสำคัญ อาจมีกำไรเข้าวิสาหกิจชุมชนไม่มากนัก แต่สมาชิกได้กำไรหรือได้รับผลประโยชน์สูงสุด) พิจารณาจาก

๔.๑ กิจกรรมมีความหลากหลาย เชื่อมโยงเกื้อกูลกัน ส่งผลให้เกิดการลดความเสี่ยงในการประกอบการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายรายละเอียดของกิจกรรมที่วิสาหกิจชุมชนดำเนินการอยู่ว่า วิสาหกิจชุมชนดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง กิจกรรมไหนเป็นกิจกรรมหลักของวิสาหกิจชุมชน และกิจกรรมไหนเป็นกิจกรรมรอง โดยกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่มีความหลากหลาย เกื้อกูลกัน และลดความเสี่ยงในการประกอบการ อย่างไร

๔.๒ วิสาหกิจชุมชนมีการจัดสวัสดิการให้สมาชิกอย่างเป็นระบบ

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ สวัสดิการของสมาชิกและชุมชน ที่ได้รับว่ามีอะไรบ้าง โดยการจัดสรรผลประโยชน์ ควรแบ่งเป็นร้อยละให้ชัดเจน เช่น จ่ายเงินคืนปันผล ค่าตอบแทนคณะกรรมการ กองทุนหมุนเวียน สวัสดิการวิสาหกิจชุมชน และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ส่วนสวัสดิการที่ให้แก่มหาชิกและชุมชน ควรครอบคลุมทั้ง บ้าน วัด โรงเรียน เช่น ถ้าสมาชิกเจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล มอบกระเช้าของขวัญ ร่วมทำบุญในกิจกรรมต่าง ๆ ที่วัดจัดขึ้น มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน รวมทั้งร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับชุมชน

๔.๓ สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นและหรือมีรายจ่ายลดลง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน สมาชิกแต่ละคนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างไรบ้าง เพิ่มขึ้นจากอะไร และมีรายจ่ายลดลงพิจารณาจากอะไร เช่น มีรายได้จากการจำหน่ายวัตถุดิบให้กับวิสาหกิจชุมชน มีรายได้จากการรับจ้างรายวันในการผลิตสินค้า มีรายได้จากการนำสินค้าของกลุ่มไปจำหน่าย เป็นต้น

๔.๔ หนี้ของสมาชิกไม่เพิ่มขึ้น หรือสามารถบริหารจัดการหนี้สินได้

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า เนื่องจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มจากการเข้าร่วมทำกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน จึงทำให้สามารถปลดหนี้หรือชำระหนี้สินตามกำหนดได้

๔.๕ สมาชิกและวิสาหกิจชุมชนมีเงินออม

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนมีเงินออม เนื่องจากมีรายได้จากการร่วมทำกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนที่นอกเหนือจากการประกอบอาชีพหลัก จึงทำให้มีเงินเหลือออม

๔.๖ วิสาหกิจชุมชนมีเงินทุนสำรองสำหรับประกอบการได้อย่างต่อเนื่อง

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำระบบบัญชีเงินฝากจากการจำหน่ายสินค้า เงินออม เงินระดมทุน และมีการจัดสรรเป็นเงินทุนสำรอง เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการต่อยอดกิจการ

๔.๗ กิจการมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง หรือมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า จากการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มจำนวนกี่คน เมื่อเปรียบเทียบกับสมาชิกแรกเริ่ม ซึ่งการเพิ่มของสมาชิกนี้ทำให้เห็นว่าวิสาหกิจชุมชนมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๔.๘ มีการเตรียมการเพื่อสืบทอดกิจการในอนาคต

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการเตรียมความพร้อมในการสืบทอดกิจการอย่างไรบ้าง เช่น มีการชักชวนให้เด็กหรือวัยรุ่นเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนหรือไม่อย่างไร

๕. การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๕ คะแนน)

หมายถึงการทำกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนที่เอื้ออำนวยต่อประโยชน์ของสาธารณะทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม สวัสดิการชุมชน รวมทั้งการทำกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และสามารถบริหารให้ใช้ได้ตลอดไป (Sustainability) พิจารณาจากกิจกรรมที่ทำในนามของวิสาหกิจชุมชนเท่านั้น

๕.๑ มีการจัดกระบวนการเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการเสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่สมาชิก

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการเสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูล รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่สมาชิกอย่างไรบ้าง เช่น มีการช่วยกันดูแลไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า มีการปลูกพืชผักสวนครัวภายในบริเวณบ้าน มีการสนับสนุนอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนในชุมชนมีการรณรงค์ให้ความรู้ เรื่อง การคัดแยกขยะ เป็นต้น

๕.๒ มีกระบวนการผลิตและบริการของวิสาหกิจชุมชนไม่ทำลายทรัพยากร สิ่งแวดล้อม

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีกระบวนการผลิตสินค้าและบริการที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

๕.๓ มีการส่งเสริมการรักษา หรือมีความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการส่งเสริมให้สมาชิกมีการรักษาและใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร เช่น มีการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีการทำแก๊สชีวภาพ มีการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิต มีการบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ

๕.๔ มีการทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์แก่ชุมชนอะไรบ้าง เช่น การทำความสะอาดหมู่บ้าน การทำโรงงานงานวัด การปลูกต้นไม้รอบหมู่บ้าน ฯลฯ

๕.๕ ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน เช่น ผู้นำทางศาสนา คณะกรรมการหมู่บ้าน ครู ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ หรือ ชาวบ้านทั่วไป

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอกอย่างไรบ้าง เช่น ประธานวิสาหกิจชุมชนหรือสมาชิกได้เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน

๕.๖ มีการจัดสวัสดิการชุมชน เช่น จัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เด็ก ผู้ป่วย ผู้เสียชีวิต และผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น

การเขียนอธิบาย ควรอธิบายว่า วิสาหกิจชุมชนมีการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างไรบ้าง เช่น มีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดี สนับสนุนอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนในชุมชน มอบเงินช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน

หมายเหตุ ทุกหัวข้อสามารถใส่รูปภาพประกอบได้ (ถ้ามี)

ภาคผนวก

ข้อมูลที่ควรนำมาอยู่ในส่วนของภาคผนวก ได้แก่

๑. รูปภาพใบแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน
๒. ข้อมูลสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด
๓. กฎระเบียบ ข้อตกลง หรือข้อบังคับ
๔. งบแสดงสถานะทางการเงิน และงบกำไรขาดทุน (ย้อนหลัง ๓ ปี)
๕. รางวัลที่ภาคภูมิใจ